

PROGRAM „BADANIE POLSKICH STRAT WOJENNYCH” – WSPARCIE MKiDN DLA MUZEÓW I NIE TYLKO

MAŁGORZATA ZAJĄC

WYDZIAŁ
RESTYTUCJI
DÓBR
KULTURY

W listopadzie 2016 r. został zainaugurowany program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Badanie polskich strat wojennych”. Jego celem jest wsparcie badań proveniencyjnych związanych ze stratami wojennymi ze zbiorów artystycznych oraz weryfikacja zbiorów pod kątem strat wojennych innych placówek z kraju lub z zagranicy.

Do 2020 r. z finansowania skorzystało 12 beneficjentów, realizując 28 różnych projektów, takich jak: kwerendy archiwalne w kraju i zagranicą, digitalizacja szklanych negatywów, pozyskanie cyfrowych kopii archiwaliów, konferencje naukowe, publikacje.

Wyniki badań przynoszą wymierne korzyści: wspierają wykształcenie dobrych praktyk prowadzenia badań proveniencyjnych, rozbudowują bazę strat wojennych, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym, tworząc podwaliny działań restytucyjnych.

POWOŁANIE PROGRAMU

Od co najmniej kilku lat notuje się znaczny wzrost zainteresowania problematyką polskich strat wojennych w różnorodnych kręgach społecznych. Niewątpliwie swój udział miały w tym szeroko zakrojone działania promocyjne, prowadzone przez Wydział Restytucji Dóbr Kultury (dawniej Wydział Strat Wojennych), funkcjonujący w strukturze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wystarczy wymienić serwis dzialautracone.gov.pl, wystawy plenerowe popularyzujące wizerunki utraconych dzieł, kalendarze tematyczne czy cieszące się niesłabnącym zainteresowaniem filmy z cyklu *Muzeum Utracone*.

Równolegle z popularyzacją tematyki strat wojennych, Wydział podjął inicjatywę wspierania rozwoju badań naukowych związanych z dokumentacją polskich strat wojennych oraz historią zbiorów artystycznych w kontekście II wojny światowej i tuż powojennych przemian.

Zainaugurowany w listopadzie 2016 r. program MKiDN „Badanie polskich strat wojennych” umożliwił realizację siedmiu projektów już w następnym roku. Z satysfakcją należy zaznaczyć, że dla Muzeum Narodowego w Gdańsku czy Muzeum Narodowego we Wrocławiu zadania wówczas zgłoszone stały się początkiem cyklu badań kompleksowo zajmujących się dokumentacją historii własnej kolekcji i zabytków z niej utraconych.

Do tej pory ze wsparcia w ramach programu skorzystało 12 podmiotów (głównie muzeów), realizując 28 różnych działań za łączną kwotę niemal 1 400 000 zł dofinansowania. Z roku na rok zainteresowanie programem rośnie.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program, skierowany od początku do państwowych i samorządowych instytucji kultury, w kolejnych latach umożliwił staranie się o granty organizacjom pozarządowym, kościołom i związkom wyznaniowym, a także państwowym uczelniom wyższym.

Głównym celem programu jest wsparcie badań proveniencyjnych związanych ze stratami wojennymi poniesionymi w zakresie zbiorów artystycznych, należących do kolekcji publicznych i związków wyznaniowych. Podkreślić warto, że za polskie straty wojenne uznaje się obiekty utracone w wyniku II wojny światowej z terenów Polski po 1945 r., które w momencie utraty stanowiły część zbiorów publicznych, prywatnych, kościelnych lub należały do innych związków wyznaniowych. Zgodnie z tą definicją, ukutą na podstawie międzynarodowych regulacji, Polska może starać się o zwrot zabytków z niemieckiego przed wojną Malborka czy Wrocławia, ale nie może występować o zbiory z dawnych Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej, przechowywanych przed wojną we Lwowie czy Wilnie.

Pośrednim efektem programu ma być weryfikacja zasobów instytucji pod kątem obecności ewentualnych strat wojennych innych placówek z kraju lub z zagranicy, a skutkiem dalekosiężnym – wykształcenie dobrych praktyk i wysokich standardów prowadzenia badań proveniencyjnych w odniesieniu do zgromadzonych już zbiorów instytucji oraz do obiektów nabywanych do kolekcji.

Do działań finansowanych w ramach programu należą kwerendy krajowe lub zagraniczne (archiwalne i ikonograficzne) wraz z opracowaniem, digitalizacja lub pozyskanie cyfrowych kopii źródeł (ze zbiorów własnych oraz innych instytucji krajowych lub zagranicznych), dostępne bezpłatnie publikacje drukowane lub elektroniczne, budowa strony internetowej poświęconej stratom wojennym lub badaniom proveniencyjnym, konferencje naukowe z publikacją towarzyszącą lub bez, szkolenia z zakresu prowadzenia badań proveniencyjnych lub identyfikacji strat wojennych oraz zadania obejmujące zakresem kilka działań.

Priorytetem są projekty kompleksowe i multidyscyplinarne obejmujące badania konserwatorskie, poszukiwanie źródeł archiwalnych i ikonograficznych (które są szczególnie istotne dla identyfikacji zaginionych dóbr kultury i późniejszych, ewentualnych działań restytucyjnych) oraz popularyzację wyników kwerend i badań.

Program nie przewiduje wspierania zadań dotyczących strat wojennych zarejestrowanych wcześniej w bazie strat wojennych MKiDN (z wyłączeniem ich weryfikacji oraz dodatkowych kwerend obejmujących te obiekty). Dofinansowaniem programu nie są również objęte zadania z zakresu badania historii obiektów powstałych po 1945 r. oraz badania strat zbiorów bibliotecznych, archiwalnych i przyrodniczych.

Prowadzenie zadań dotowanych w programie „Badanie polskich strat wojennych” możliwe jest w trybie 1-rocznym lub 2-letnim, do każdej edycji programu wnioskodawca może złożyć maksymalnie dwa wnioski.

Program nie zakłada dofinansowania na zakup środków trwałych, wydatki w ramach programu realizowane są wyłącznie na podstawie faktur lub rachunków oraz umowy zlecenia lub o dzieło. Rodzaje uwzględnionych kosztów kwalifikowanych to honoraria m.in. badaczy, autorów, prelegentów i koordynatorów zadań, koszty usług, wydatki związane z wyjazdami i popularyzacją zadania. Program nie wyklucza wynagrodzenia pracowników podmiotu wnioskującego, o ile nie jest to sprzeczne z innymi regulacjami i odbywa się na podstawie umów cywilno-prawnych.

(Z)REALIZOWANE ZADANIA

Wśród zaproponowanych przez wnioskodawców projektów znalazły się m.in. digitalizacja, zabezpieczenie i opracowanie negatywów szklanych lub fotografii dokumentujących przedwojenne zbiory instytucji (Muzeum Narodowe w Gdańsku, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Muzeum Okręgowe w Toruniu) oraz szeroko zakrojone kwerendy archiwalne w kraju i za granicą, a także digitalizacja lub pozyskanie kopii cyfrowych źródeł archiwalnych (Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Muzeum Łazienki Królewskie, Muzeum Narodowe w Warszawie, Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, Muzeum Narodowe w Gdańsku, Muzeum Zamkowe w Malborku). Warto podkreślić, że część muzeów podejmuje współpracę ze specjalistami spoza branży muzealniczej, rozszerzając w ten sposób krąg zainteresowanych i promując temat strat wojennych w innych środowiskach (Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Zamkowe w Malborku).

Zwieńczeniem prac badawczych są niewątpliwie wydawnictwa. W wyniku dofinansowywanych projektów ukazało się dotychczas pięć publikacji, w tym dwie pokonferencyjne:

- *Nowy początek. (Od)budowa kolekcji muzealnych po II wojnie światowej*, red. Janusz Trupinda, Aleksandra Siuciak, Malbork 2019.
- *Utracone kolekcje numizmatyczne. Studia i materiały z Międzynarodowej Konferencji Numizmatycznej, 6–7 grudnia 2018 r., Zamek Królewski w Warszawie*, red. Jerzy Piniński i Krzysztof Jarzęcki, Warszawa 2019;

„Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury”.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

MUZEUM ZAMKOWE W MALBORKU
UL. STAROŚCISKA 1, 82-200 MALBORK
TEL. 095 647 08 02, FAX 095 647 08 03
WWW.ZAMEK.MALBORK.PL

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wychowania,
Nauki i Kultury

Castle of the Teutonic Order in Malbork
inscribed on the World
Heritage List in 1997
Zamek Krzyżacki w Malborku
wpisany na Listę Światowego
Dziedzictwa w roku 1997

OGÓLNOPOLSKA
KONFERENCJA
NAUKOWA

„NOWY
POCZĄTEK.
(OD)BUDOWA
KOLEKCJI
MUZEALNYCH
PO II WOJNIE
ŚWIATOWEJ”

Pod patronatem honorowym sekretarza stanu
w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Jarosława Sellina

Muzeum Zamkowe w Malborku
14-15.03.2019 r.

Projekt graficzny: Jolanta Kacperska

14.03 CZWARTEK */**

- 10.00 - 10.40** dr hab. Janusz Trupinda (Dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku)
Powitanie uczestników oraz wykład wprowadzający *Badania strat wojennych w Malborku i Kwidzynie – budowanie tożsamości miejsca.*
- 10.40 - 11.00** Agata Modzelewska (MKIDN), *Straty wojenne w dziedzinie dóbr kultury z rejonu dawnych Prus Wschodnich i Pomorza ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki grabieży.*
- 11.00 - 11.20** Aleksandra Siuciak (MZM), *Strata i rozproszenie. Struktura i charakter strat wojennych zamku w Malborku / Kwidzynie w świetle dotychczasowych rezultatów projektu.*
- 11.20 - 11.50 PRZERWA KAWOWA**
- 11.50 - 12.10** Bartłomiej Sierżputowski (UW), *Status prawny zbiorów zamku w Malborku po II wojnie światowej. Studium prawnomiedzynarodowe.*
- 12.10 - 12.30** Joanna Czarnowska (MZM), *Numizmaty z przedwojennej kolekcji malborskiej w zbiorach zamkowych po 1961 roku.*
- 12.30 - 12.50** dr hab. Karol Polejowski (MZM), *Malborskie militaria po 1945 roku - ścieżki rozproszenia.*
- 12.50 - 13.10** Wiesława Połom-Jakubowicz (MZM), *Gromadzenie zbioru grafiki portretowej i próba odtworzenia jego spisu (inventarza).*
- 13.10 - 13.30 DYSKUSJA**
- 13.30 - 14.10 LUNCH**
- 14.10 - 14.30** Justyna Lijka (MZM), *Okruchy z historii zaginionego obrazu Matki Bożej Pokornej z kościoła zamkowego w Malborku.*
- 14.30 - 14.50** dr Barbara Pospieszna (MZM), *Magazyn Lapidarium nr 13 w Muzeum Zamkowym w Malborku.*
- 14.50 - 15.10** Joanna Jezierska (MK), *Tkaniny i dzianiny w przedwojennych zbiorach Muzeum w Kwidzynie.*
- 15.10 - 15.30** Adam Juźwiak (MK), *Muzealnictwo przyrodnicze na terenie historycznych Prus od XVIII wieku do współczesności.*
- 15.30 - 15.50 PRZERWA KAWOWA**
- 15.50 - 16.10** Kacper Martyka (MWiM), *Zabytki z dawnej kolekcji malborskiej w zbiorach Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.*
- 16.10 - 16.30** dr Magdalena Białonowska (ZK, UKSW), *Kolekcja Zamku Królewskiego w Warszawie - na drodze do restytucji zbiorów królewskich. Obiekty odzyskane, dary, zakupy.*
- 16.30 - 17.00 DYSKUSJA**
- 17.20** Bartłomiej Butryn (MZM), *Pilotażowy pokaz warsztatów opracowanych w ramach projektu Badania strat wojennych zamków w Malborku i Kwidzynie.*
- 18.00 SPOTKANIE TOWARZYSKIE** (Karwan)

15.03 PIATEK

- 10.00 - 10.20** dr Aleksandra Krypczyk-De Barra (MNK), *Powrót "Zimy". Losy dzieł Maksymiliana Gierymskiego (1846-1874) utraconych w czasie II wojny światowej.*
- 10.20 - 10.40** Anna Kaszubowska, Monika Leśniak-Skocka (MOB), *Ocalić od zapomnienia. Odbudowa kolekcji dzieł Leona Wyczółkowskiego i Maksymiliana A. Piotrowskiego. Tradycja a nowe możliwości.*
- 10.40 - 11.00** dr Jacek Zinkiewicz (MHMK), *Budowa kolekcji militariów w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa po II wojnie światowej.*
- 11.00 - 11.20** Katarzyna Kenc (MKL), *Rozdarte i rozproszone - zbiory artystyczne Muzeum Lubomirskich po 1939 roku.*
- 11.20 - 11.50 PRZERWA KAWOWA**
- 11.50 - 12.10** Patryk Frankowski (MIM), *Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu i jego zbiory za czasów działalności Zdzisława Szulca 1945-1959.*
- 12.10 - 12.30** Agnieszka Woźniak-Wieczorek (UW, MPKJIIIS), *Kolekcja dzieł sztuki ksiąg Czarotoryskich z Weinhaus, przechowywana w pałacu w Pelkniach, w kontekście problematyki badania historii polskich rozproszonych kolekcji dzieł sztuki i strat wojennych.*
- 12.30 - 12.50** Marta Krajewska (MNG), *Powojenne dzieje zbiorów ceramiki i szkła Muzeum Narodowego w Gdańsku - odbudowa kolekcji.*
- 12.50 - 13.30 LUNCH**
- 13.40 - 14.00** Anna Baranowska-Fietkiewicz, Lech Łopuski (MNG), *Kolekcja zegarów w Muzeum Narodowym w Gdańsku.*
- 14.00 - 14.20** Jarosław Sobieraj (MWiM), *Krajobraz po burzy. Z dzieł kolekcji archeologicznych południowej części dawnych Prus Wschodnich.*
- 14.20 - 15.00 DYSKUSJA I POSUMOWANIE KONFERENCJI**

* Organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w programie.

** Podczas konferencji zaplanowano wydarzenia towarzyszące, ich wykaz zostanie podany w terminie późniejszym.

oraz trzy zawierające listę strat wojennych instytucji, która ubiegała się o dofinansowanie:

- *Straty wojenne Muzeum Okręgowego w Toruniu w świetle dokumentacji ikonograficznej i archiwalnej*, red. Piotr Birecki i Iwona Markowska, Toruń 2019.
- Helena Kowalska, *Straty wojenne Muzeum Miejskiego (Stadtmuseum) w Gdańsku. Seria Nowa, t. 1. Malarstwo*, Gdańsk 2017.
- Robert Heś, *Utracone skarby dawnych wrocławskich muzeów*, Wrocław 2017.

Publikacje wydane dzięki wsparciu finansowemu z programu *Badanie polskich strat wojennych*, fot. M. Zając

Obecnie trwają prace nad dwoma kolejnymi katalogami, planowanymi do wydania dzięki wsparciu programu (Muzeum Gdańska, Muzeum Zamkowe w Malborku), a także wydaniem materiałów źródłowych (Muzeum Zamkowe w Malborku).

Odbyło się także kilka konferencji naukowych i seminariów. Oprócz dwóch wspomnianych już, udokumentowanych wydawnictwami, były to: *Badania strat wojennych Muzeum Miejskiego w Gdańsku (Stadtmuseum Danzig) 2018* w Muzeum Narodowym w Gdańsku, *Straty wojenne Muzeum Okręgowego w Toruniu w świetle dokumentacji ikonograficznej i archiwalnej*, *(Nie)zapomniane. Historia kolekcji MNG* w Muzeum Narodowym w Gdańsku, *Retro.Archeo.Spekacja* w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku. Na czerwiec 2020 r. zaplanowana jest kolejna konferencja w Muzeum Narodowym w Gdańsku: *Kolekcje. Kształtowanie, historia, dziedzictwo utracone*, z publikacją wygłoszonych referatów.

Dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu
Marek Rubnikowicz

ma zaszczyt zaprosić na
konferencję podsumowującą rezultaty badań uzyskane w czasie realizacji projektu

**STRATY WOJENNE MUZEUM OKRĘGOWEGO W TORUNIU
W ŚWIEŁLE DOKUMENTACJI IKONOGRAFICZNEJ I ARCHIWALNEJ**

PROWADZONEGO W RAMACH PROGRAMU MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
„BADANIE POLSKICH STRAT WOJENNYCH”

11 lipca 2019 | godzina 11.00 | Ratusz Staromiejski w Toruniu

Program konferencji:

11.00 – przywitanie gości przez Dyrektora Muzeum Okręgowego w Toruniu dr. Marka Rubnikowicza

11.10 – 11.25 – krótkie przedstawienie zakresu prac związanych z realizacją projektu *Straty wojenne Muzeum Okręgowego w Toruniu w świetle dokumentacji ikonograficznej i archiwalnej* – wicedyrektor ds. merytorycznych Muzeum Okręgowego w Toruniu Aleksandra Mierzejewska

11.25 – 11.55 – referat: *Zbiory toruńskiego Muzeum do 1939 roku*, mgr Anna Kroplewska-Gajewska, Muzeum Okręgowo w Toruniu

11.55 – 12.25 – referat: *Muzeum Miejskie w Toruniu podczas okupacji niemieckiej (1939-1945)*, dr hab. Sylwia Grochowina, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

12.25 – 12.45 – przerwa kawowa

12.45 – 13.05 – referat: *Straty wojenne Muzeum Okręgowego w Toruniu*, dr hab. Piotr Birecki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

13.05 – 13.25 – referat: *Kart Grimm (1890-1863). Dokumentalista czasu okupacji Torunia*, dr Iwona Markowska, Muzeum Okręgowo w Toruniu

13.25 – 13.45 – prezentacja: *Lista strat wojennych Muzeum Okręgowego w Toruniu*, mgr Jolanta Juźków, dr Michał Kurkowski, Muzeum Okręgowo w Toruniu

13.45 – 14.00 – Dyskusja

Strona z zaproszenia na konferencję podsumowującą badania prowadzone w ramach projektu *Straty wojenne Muzeum Okręgowego w Toruniu w świetle dokumentacji ikonograficznej i archiwalnej*, 11.07.2019 r., Ratusz Staromiejski w Toruniu, proj. T. Pietrzyk / M. Ranachowska

Wyniki badań z poszczególnych zadań popularyzowane są również na stronach internetowych prowadzonych lub tworzonych przez beneficjentów, np.:

- <https://mnk.pl/tags/straty%20wojenne>
- <https://zbiory.mnk.pl/pl/wyniki-wyszukiwania?phrase=straty%2520wojenne>
- <https://zbiorymng.locloudhosting.net/negatywy>
- <http://szklanenegatywy-mng.pl/>
- <http://straty.zamek.malbork.pl/>
- <http://www.stratywojenne.muzeum.bydgoszcz.pl/>
- <https://mnwr.pl/badanie-polskich-strat-wojennych/>
- <https://muzeum.torun.pl/projekty/straty-wojenne-mot-w-swietle-dokumentacji-w-swietle-dokumentacji-fotograficznej-k-grimma/>
- <http://muzeum.torun.pl/aktualnosci/straty-wojenne-muzeum-okregowego-e-book-do-pobrania/>

Dostrzegając dużą inicjatywę w tym zakresie instytucji składających wnioski o przyznanie dotacji, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rok 2020 wprowadziło do Programu Ministra „Badanie polskich strat wojennych” możliwość ubiegania się o dofinansowanie również na budowę strony internetowej poświęconej stratom wojennym.

EFEKTY PROGRAMU

Efekty programu, choć istnieje tak krótko, już są wyraźnie widoczne. Realizacja zgłaszanych projektów stwarza okazję do pogłębienia wiedzy na temat kolekcji własnej instytucji, skłania do wypracowania katalogu wskazówek dotyczących badania historii zbiorów i poszczególnych obiektów, a także integruje środowisko specjalistów. Wymiana informacji podczas kwerend, prezentowane na konferencjach czy w formie publikacji lub stron internetowych wyniki prac stanowią zachętę do zainicjowania własnych projektów.

Nie bez wpływu pozostają wszystkie te aktywności na działania Wydziału Restytucji Dóbr Kultury. Skromny, kilkusobowy zespół często korzysta z pracy, wiedzy i doświadczenia profesjonalistów: muzealników, historyków i historyków sztuki, archiwistów, konserwatorów i specjalistów od digitalizacji. Wyniki badań pozyskane dzięki zaangażowaniu ekspertów w swojej dziedzinie rozbudowują bazę strat wojennych, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Dzięki prowadzonym w ramach programu projektom zidentyfikowano lub zweryfikowano i uzupełniono ponad 2 300 kart obiektów utraconych w wyniku II wojny światowej. Nowe fakty sukcesywnie wprowadzane są do bazy strat wojennych.

Udział w programie i zgromadzona dzięki badaniom wiedza procentuje w przypadku pojawienia się utraconego dzieła na rynku antykwarycznym – gdy trzeba działać szybko o wiele prościej jest sięgnąć do już zebranej dokumentacji. Spotkania w trakcie seminariów i konferencji, wymiana informacji podczas planowania zadań czy opracowywania wyników projektów zacieśniają współpracę z Wydziałem, a wszystko to przyczynia się do lepszej dokumentacji strat wojennych, która daje szansę na rozpoczęcie postępowania restytucyjnego.

Wydział Restytucji Dóbr Kultury opiekujący się programem „Badanie polskich strat wojennych” nieustrudzenie pracuje nad jego udoskonaleniem, tak by jak najlepiej dostosowany był on nie tylko do stworzenia podwalin do rozwoju metodologii badań proveniencyjnych w Polsce, lecz także by uwzględniał inicjatywę odbiorców i możliwości, które rodzą się dzięki nowym technologiom. Dlatego też pracownicy Wydziału są otwarci na współpracę z potencjalnymi beneficjentami – zarówno w zakresie aplikowania o granty w ramach dostępnych środków, jak i w zakresie dyskusji nad pomysłami oraz uwagami do regulaminu. Korekta wachlarza zadań dostępnych do realizacji w ramach programu możliwa jest w nowej edycji, o ile zgłoszone propozycje wpisują się w nadrzędne założenia strategiczne programu.

Szczegółowe informacje wraz z regulaminem oraz nazwiskami koordynatorów udzielających informacji w zakresie formalnym i merytorycznym dostępne są na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/kultura/programy-i-projekty> w zakładce „Programy Ministra”.

MAŁGORZATA ZAJĄC

starszy specjalista w Wydziale Restytucji Dóbr Kultury w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Strat Wojennych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego; absolwentka Instytutu Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i filologii niemieckiej w Katedrze Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, stypendystka na Ludwig Maximilian Universität w Monachium. W latach 2005–2018 pracownik Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, stażystka Koordinierungsstelle für Kulturgutverluste w Magdeburgu (2004) i Stiftung Preußische Schlösser und Gärten Berlin-Brandenburg (2013). Uczestniczka krajowych i zagranicznych szkoleń oraz seminariów poświęconych badaniom proveniencyjnym. W MKiDN odpowiedzialna za prowadzenie bazy strat wojennych i projektów badawczych. Członek Polskiego Stowarzyszenia Inwentaryzatorów Muzealnych.